

Det skal du overveje før du gødsker kløvergræs til slæt

SIDE 2

Det kan blive dyrt at spare på syre til gylle

SIDE 3

Tip: Sådan kan du opdele omkostninger i majs og græs

SIDE 4

SÅDAN BESKYTTER DU BEDST BEDRIFTEN MOD CORONAVIRUS

Med en række tiltag og forholdsregler kan du begrænse risikoen for at få coronavirus ind på bedriften og begrænse risikoen for smitte mellem medarbejderne.

Mens mange danskere er rykket hjem bag pc'en i hjemmekontoret, er det ikke en mulighed, vi har i landbruget. Dyrene og markerne skal passes, selv om coronavirus (COVID-19) hænger landet. Men med sund fornuft og en række forholdsregler, kan vi reducere risikoen for smitte. Her får du SEGES' anbefalinger:

Begræns risikoen for at få corona ind på bedriften

- Sæt skilt op om smittebeskyttelse ved indgangen til besætningen. Find det på landbrugsinfo.dk/coronavirus
- De fleste besøg af servicepersonale, som eksempelvis dyrlæger, inseminører og chauffører, er nødvendige for besætningens fortsatte produktion. Derfor skal de som udgangspunkt gennemføres, men overhold Sundhedsstyrelsens generelle råd til befolkningen. Find dem på Styrelsens hjemmeside. Vær opmærksom på, at retningslinjerne kan ændre sig fra dag til dag. Ikke-nødvendige besøg bør udskydes eller aflyses. Hvor det er muligt, bør rådgivningsbesøg afholdes online, fx via Facetime, Skype eller Microsoft Teams, hvor man også kan dele dokumenter. Kontakt dit rådgivningscenter, hvis du er i tvivl.
- Ved uundgåelige besøg af servicepersonale, da hold så vidt muligt 1-2 meters afstand. Vask hænder efter besøget, især hvis du har assisteret servicepersonalet. Rengør også flader, som servicepersonalet har rørt ved.
- Brug udleveringsfaciliteter ved levering af dyr. Undlad så vidt muligt at assistere ved afhentningen.
- Hvis en medarbejder har fået konstateret COVID-19, er der ingen særlige restriktioner for de øvrige medarbejdere, som fx karantæne.

Følg anbefalingerne på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Begræns smitterisikoen mellem medarbejderne på bedriften

- Informer alle medarbejdere om de generelle forholdsregler for COVID-19. Find dem på landbrugsinfo.dk/coronavirus.
- Hold så vidt muligt afstand fra hinanden.
- Undlad så vidt muligt at samles – hold adskilte pauser.
- Vask hænder hyppigt, og brug papirservietter.
- Hvis bedriften er delt op i flere afsnit, så begræns kontakt mellem medarbejderne i de forskellige staldafsnit.
- Ved skifteholdsarbejde, fx i malkestalden, så rengør og desinficer alle områder, der berøres, efter hvert skifte.
- Vask og desinficer frokoststue, toiletter, staldkontorer mv. hyppigt.
- Begræns så vidt muligt kontakt til andre personer i fritiden.
- Hvis man bliver syg med symptomer som let feber og forkølelse, skal man gå hjem. Når man føler sig rask, kan man gå på arbejde igen.
- Etabler en arbejdsberedskabsplan for afløsning, så I er forberedt, hvis en eller flere medarbejdere bliver syge.
- Hvis det kniber med at få vagtplanen til at gå op, er det ok, at bede naboen eller andre om hjælp. Danske Landbrugsskoler er indforstået med, at man henter hjælp hos de landbrugselever, der ikke skal møde op til undervisning. Husk blot at respektere, at de ikke har fri, men skal følge undervisning i en vis udstrækning.

/PETER RAUNDAL, SEGES

NB: Dette nummer af KvægNyt er sendt til tryk tirsdag den 17. marts. Vi tager forbehold for, at myndighederne kan have ændret retningslinjer efterfølgende.

Du kan finde flere informationer til dig som landmand og arbejdsgiver på www.landbrugsinfo.dk/coronavirus

CORONAVIRUS:
Fakta og gode råd

DET SKAL DU OVERVEJE, FØR DU GØDSKER KLØVERGRÆS TIL SLÆT

Når du skal gødske kløvergræsset, skal du tage hensyn til den aktuelle bestand af kløver i marken og bl.a. flytte kvælstof fra marker med meget kløver til marker med lidt eller ingen kløver. Det giver den bedste økonomi. Den store nedbørsmængde betyder, at det er vigtigt at tilføre tilstrækkeligt kalium og svovl i foråret.

Der er forår i luften. Græsmarkerne skal gødskes, så snart jorden ikke længere er vandmættet, og der er gode kørselsforhold. Tørken i 2018 sætter stadig sine spor i form af marker med meget lav kløverandel. Hvis græsbestanden er tilfredsstillende, bør disse marker tilføres størst mulig mængde kvælstof gennem sæsonen, mens 1. års marker og nyudlæg med god kløverbestand bør tilføres mindre kvælstof end normen.

Bestemmelse af kløverandelen i marken kan være vanskelig, men der er hjælp at hente i form af:

- **Billedark til visuel vurdering** - Billedarkene kan findes på Landbrugsinfo ved at søge efter "Visuel vurdering af kløverandel".

- **CloverSenseMobileFree** - Har du en smartphone eller tablet med android styresystem, kan du hente appen CloverSenseMobileFree i Google Play, så du kan tage billeder i marken og få beregnet kløverandelen med det samme.
- **Kløvergræs** - Har du en Phantom 4 drone, kan du bruge denne app til kortlægning af kløverandelen på dine marker.

Sæt ekstra fokus på kalium og svovl i foråret

Den store nedbørsmængde betyder, at de vandopløselige næringsstoffer er blevet udvasket. Derfor er det vigtigt at få dækket afgrødens

behov for kalium og svovl. Der fraføres ca. 25 kg kalium pr. 1.000 FEN, der høstes pr. ha. Det betyder, at der bør tilføres ca. 100 kg kalium pr. ha til 1. slæt. Her er det vigtigt at kende gyllens indhold af kalium. Tidligere undersøgelser har vist, at kaliumindholdet i 34 fortanke med kvæggylle varierede fra 2,1- 6,0 kg pr. ton. Svovlbehovet er ca. 15 kg pr. ha, som kan dækkes ved forsuring af gyllen eller brug af svovlholdig handelsgødning.

/ TORBEN SPANGGAARD FRANDBEN, SEGES

Afdækker I ensilagen godt nok?

Tag en snak om, hvordan I bedst udtager og afdækker ensilagen, så I undgår foder-spild og tab af foderværdi. Brug faktaark og film som inspiration.

Passer I godt nok på bedriftens guld? Om kort tid starter en ny grovfodersæson og værdier for millioner køres i silo. Derfor er det måske tiden lige at tage en snak på ugens tavlemøde om, hvordan I bedst undgår tab af ensilagen og forringet foderkvalitet i forbindelse med afdækning og udtagning. Som udgangspunkt for jeres snak kan I bruge fakta-arket med fotos, som er vist her ved siden af. **Det er lige til at printe ud og ligger på landbrugsinfo.dk/grovfoder.** Vi har også lavet en film om korrekt udtagningsteknik og afdækning, som I kan se sammen. Scan QR-koden her på siden eller find den på seges.tv -> Kvæg.

AFDÆK ENSILAGEN KORREKT

Med omhyggelighed og den rigtige teknik ved udtagning og afdækning af ensilagen er det muligt at holde både tab og forringet foderkvalitet på et minimum.

1

Sørg for at afdække så lidt ad gangen som muligt
 - maksimalt til en uges forbrug
 I varme perioder bør der afdækkes mindre ad gangen, end når det er koldt.

2

Inden afdækning lægges sandsække direkte oven på platten
2A Hvis sandsækkene lægges på tværs af siloen, placeres de forskudt af hinanden, så der ikke dannes luftkanaler ved samlingerne.

3

Hold kanten tæt ved at have sandsække liggende i kanten af stakken, parallelt med siloen.
 Når stakken etableres, er det en god idé at lave en rende i ensilagen langs med silovæggen, så sandsækkene ligger stabilt og helt tæt ind til væggen oven på platten.

4

2B Sandsækkene kan også lægges parallelt med siloen, helt tæt på hinanden, så de kan flyttes ved træk og ikke skal løftes. Det kræver dog væsentligt flere sække.

Efter udtagning lægges nettet ned så ensilagen er beskyttet mod fugt.

DEN RIGTIGE TEKNIK handler primært om at holde stakken tæt, så der ikke dannes adgang for bl. bl. mødder varme-dannelse, som forårsager tab af energi og risiko for skimmel-svamp.

SE OGSÅ FILMEN
Korrekt afdækning og udtagning af ensilage på seges.tv

QR KODE

Mælkeafgiftsfonden | Kvæg

SEGES

Tip til tavlemødet

Mange har efterhånden taget det korte ugentlige tavlemøde til sig. Møderne er med til at motivere medarbejderne til løbende at foreslå forbedringer på bedriften og i arbejds gange. Samtidig bliver bedriftens mål synlige for alle. For at inspirere til en god forbedrings snak vil vi fremover jævnligt i KvægNyt bringe tips og værktøjer til emner, I kan tage op på møderne.

Se også film.

Foto: SEGES

DET KAN BLIVE DYRT AT SPARE PÅ SYRE TIL GYLLE

Når du udbringer forsuret gylle til græs, skal du være opmærksom på, at forsureningen er sket korrekt, og at du bagefter kan dokumentere det over for myndighederne.

Efter en træg start er gyllesæsonen endelig i gang. Trykket kan tages af de meget fyldte tanke, og en stor mængde gylle skal spredes på græsset. Hvis du satser på forsurening af gyllen frem for nedfældning, skal du være sikker på, at forsureningen er tilstrækkelig effektiv – altså om der er brugt syre nok – men du skal også være sikker på, at du har den rigtige dokumentation, som du kan fremvise i en kontrolsituation. Dokumentationskravene afhænger bl.a. af, om du har forsuret i gylletanken, eller om forsureningen er sket under udbringning af gyllen.

Forhold, du skal være opmærksom på:

1. Sørg for, at der bruges syre nok til, at pH kommer langt nok ned. Der er ikke mange penge at spare ved at bruge for lidt, fordi ammoniakfordampningen så bliver for høj. Erfaringer fra forsøg og forskning tyder på, at der typiske skal bruges ca. 2,5 liter syre pr. ton kvæggylle ved markforsuring og lidt mere ved

forsuring i gylletanken. Kravet er pH 6,4 ved SyreN markforsuring, og pH 6,0 ved andre metoder som fx tankforsuring og afgasset gylle.

2. Syreforbruget er væsentligt højere i afgasset gylle end i kvæggylle, så her er forsurening ofte ikke økonomisk interessant, og i stedet anbefales nedfældning.

3. Tjek pH under udbringningen. Det kan være vanskeligt at måle pH præcist i gylle – især under udbringning, fordi gyllen skummer. Hvis man vil være sikker på, at pH er tilstrækkelig lav, kan man købe et pH-meter for under 1.000 kr., og kontrollere pH'en i en gylleprøve, efter skummet har lagt sig.

4. Sørg for, at du har dokumentationen i orden. Du skal have dokumentation for, at pH var lav nok, og i nogle tilfælde også have registreret syreforbrug mv. i en logbog, som du skal opbevare på bedriften.

Begge dele skal kunne fremvises ved kontrol. Kravene afhænger af valgt forsureningsteknik og -fabrikat.

Risiko for bøde og fængselsstraf

Og det er alvorlige forhold at sjuske med. Som udgangspunkt er sanktionen bøde. I tilfælde hvor der er forvoldt skade, fremkaldt fare for skade eller man har opnået eller forsøgt at opnå en økonomisk fordel, kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år. Såvel landmand, maskinstation som enkeltpersoner ansat hos maskinstationen kan drages til ansvar. Der er til gengæld ikke krydsoverensstemmelse på overtrædelser af forsureningsreglerne.

SEGES har netop skrevet en artikel på Landbrugs-Info og Landmand.dk, hvor du kan læse mere om kravene til forsureningen og en nærmere beskrivelse af dokumentationskravene. Find den på landbrugsinfo.dk ->Planteavl ->Gødskning.

/TORKILD BIRKMOSE, SEGES

Bruges der for lidt syre, risikerer både landmand og maskinstation bøde eller fængselsstraf. Foto: SEGES.

Tip: Sådan kan du opdele omkostninger i majs og græs

Græs er ofte væsentligt dyrere at dyrke end majs. Så er det rimeligt, at din grovfoderpris er et gennemsnit af de to? Jo mere, du gør ud af konteringen, jo tættere kommer du på sandheden i din grovfoderøkonomi.

Foto: SEGES

Hvis du bruger Summax eller E-faktura

Med Summax eller E-faktura har du mulighed for at få samtlige relevante fakturaer bogført på enten majselsæd eller græs. Det kræver blot, at din regnskabsassistent opretter de to afgrøder som hver deres produktionsgren. Summax og E-faktura er som standard typisk opsat med produktionsgrenene: Mælk, Grovfoder og Salgsafgrøder. Så når du vil have fakturaer opdelt på majs eller græs, kræver det altså en lille justering. Tag derfor fat i dit regnskabskontor, og få dine konti opsat korrekt, og tag samtidig en snak om, hvordan fx omkostninger til vedligehold af maskiner, løn mv. skal fordeles mellem de to produktionsgrenene.

Hvis du afleverer dine bilag til regnskabskontoret

Det er egentlig mælkeproducent Lars Nissens idé. Men den er så genial og enkel, at vi gerne vil gentage den:

Lars skriver enten et 1-tal eller et 2-tal på sine fakturaer vedrørende grovfoder. 1 = græs, 2 = majs. På den måde er det ligetil for regnskabsassistenten at kontere fakturaerne korrekt på græs eller majs. Og du får den reelle fremstillingspris for de to typer grovfoder. Bum – sværere behøver det ikke at være.

Så tag fat i din regnskabsassistent med det samme og aftal den nye procedure. Så kan du nå at få konteret gyllekørslen korrekt, og I kan få en snak om, hvordan omkostninger som vedligehold af maskiner, løn mv. skal fordeles på de to afgrøder.

Effektiv foderproduktion betyder meget

Foder er uden sammenligning den største omkostning på din bedrift. Så hver gang du effektiviserer bare en lille smule på foderproduktionen, får det stor effekt på bedriftens samlede økonomi.

Når du har omkostningerne fordelt korrekt mellem majs og græs, vil du få stor udbytte af en driftsgrensanalyse.

Bestil derfor allerede nu en driftsgrensanalyse for regnskabsåret 2020 opdelt på græs og majs. Med en driftsgrensanalyse kan du næste år bruge Business Check og den udvidede fraktalanalyse til at finde forbedringspotentialer i din grovfoderproduktion.

/LONE SYLVEST SØGAARD, SEGES

Salmonellabesætninger skal begrænse eksterne kontakter

Besætninger i niveau 2 og 3 må kun modtage nødvendige besøg i besætningen og skal besøges sidst på ruten.

Den 1. januar trådte reglen i kraft om, at salmonellabesætninger i niveau 2 og 3 sættes under offentligt tilsyn. I den sammenhæng pålægges det ejeren at begrænse eksterne kontakter. Fødevarestyrelsen har efterfølgende præciseret teksten i det offentlige tilsynsbrev: At begrænse eksterne kontakter betyder, at man skal undgå, at mange kommer i kontakt med besætningen, og dermed at:

1. Man kun må have de nødvendige besøg i besætningen.
2. Hvis det drejer sig om nødvendige besøg, som eksempelvis dyrlæger, inseminører og klovbeskærere, SKAL de besøge besætningen sidst på deres rute. Landmanden har oplysningspligt, så det er hans/hendes ansvar i god tid at gøre dem opmærksom på situationen,

så de har mulighed for at planlægge besøget.

Oplysning om, at besætningen er smittet med Salmonella Dublin, skal gives til alle personer og virksomheder, der kommer i kontakt med besætningen. Oplysningspligten gælder, indtil det offentlige tilsyn ophæves.

/LARS PEDERSEN, SEGES

Task Force Kalves infomøder aflyst

Grundet coronavirus er informationsmøderne om Task Force Kalves 4 anbefalinger til en bedre kalveproduktion aflyst. Når situationen igen tillader det, vil vi melde nye datoer for møderne ud.